FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT SIR GORDON SLYNN

fremsat den 26. juni 1986 *

Høje Domstol.

Nærværende sag vedrører en anmodning om præjudiciel afgørelse, der er forelagt Domstolen af tribunal de police de Martigues, Frankrig, i en for nævnte ret verserende straffesag mod to supermarkedsbestyrere, Darras og Tostain, der er tiltalt for salg af bøger til priser, der er lavere end de ved den franske lov nr. 81-766 af 10. august 1981 fastsatte minimumspriser.

Forelæggelsesdommen, der blev afsagt den 29. marts 1984 blev anket og kan nu efter stadfæstelse i ankeinstansen forelægges Domstolen.

Spørgsmålene fra den forelæggende ret har følgende ordlyd:

1) Er bestemmelser af den art, som er fastsat i lov nr. 81-766 af 10. august 1981 og anordning nr. 82-1176 af 29. december 1982 vedrørende priser på bøger, herunder en minimumspris for salg i detailleddet, en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion for samhandelen inden for Fællesskabet?

2) Er sådanne bestemmelser i bekræftende fald omfattet af nogen af undtagelserne i Rom-traktatens artikel 36?

3) Kan sådanne bestemmelser være begrundet i hensynet til beskyttelse af visse nationale interesser, f. eks. hensynet til at beskytte boghandeler, som er truet af konkurrencen fra virksomheder, der benytter andre distributionskanaler?

4) Såfremt spørgsmål 3 besvares bekræftende, er de vedtagne foranstaltninger da de mest hensigtsmæssige med henblik på beskyttelsen af de nævnte interesser, og begrænser de mindst muligt den fri samhandel?

Darras gav møde for Domstolen ved advokat her i dag og har tiltrådt Kommissionens skriftlige indlæg.

Nærværende sag drejer sig om samme lovgivning som sag 229/83 Association des Centres distributeurs Édouard Leclerc mod »Au blé vert« SARL (dom af 10. januar 1985) (»Leclerc« Sml. s. 1). De faktiske omstændigheder i sagen og sagens retsspørgsmål er i det store og hele identiske. Blot er nærværende sag ikke en civil sag, men en straffesag.

Spørgsmålene vedrører kun frie varebevægelser, idet der ikke er stillet spørgsmål vedrørende traktatens artikler 3, litra f) og artikel 85. Efter min mening indeholder præmisserne 21-30 samt afsnit 2 i domskonklusionen til Domstolens dom i Leclerc-sagen en fuldstændig besvarelse af disse spørgsmål.

For så vidt angår det første spørgsmål i forelæggelsesdommen, kan der henvises til præmisserne 24-27 samt afsnit 2 i domskonklusionen til Leclerc-dommen, hvori det

* Oversat fra engelsk.

fastslås, at prisbestemmelser som de omhandlede skal anses for foranstaltninger med tilsvarende virkning som kvantitative indførselsrestriktioner, som er forbudt efter traktatens artikel 30, medmindre »det på grundlag af objektive kriterier kan godtgøres, at [bøgerne] er eksporteret udelukkende med henblik på reimport for derved at omgå en sådan lovgivning«.

Der er blevet skrevet en hel del om det sidst citerede forbehold. I nærværende sag giver det efter min mening ikke anledning til bemærkninger af nogen art. Jeg skal blot fremhæve, at det samme forbehold senere er blevet gentaget uden ændringer i Domstolens dom i sag 299/83 Saint-Herblain distribution mod Syndicat des libraires de Loire-Océan (dom af 11. juli 1985), (Sml. s. 2515).

Spørgsmålene 2-4 i nærværende sag omfattes dernæst af præmisserne 28-30 i Leclerc-dommen. En lovgivning som den omhandlede kan kun begrundes i de i artikel 36 nævnte hensyn, og denne bestemmelse skal fortolkes restriktivt og kan ikke — som det hedder i Domstolens dom — udvides til at omfatte andre forhold end de i artiklen udtrykkeligt opregnede.

Beskyttelsen af boghandeler, som er truet af konkurrencen fra virksomheder, der benytter andre distributionskanaler — der i det foreliggende tilfælde angives som én af »visse nationale interesser«, hvilket efter min mening er uforståeligt — kan derfor, så vidt jeg kan se, ikke udgøre en begrundelse for nationale lovbestemmelser med dette indhold.

Såfremt dette synspunkt kan anerkendes, er det ufornødent at besvare spørgsmål 4.

På baggrund af det anførte foreslår jeg, at de forelagte spørgsmål besvares på følgende måde:

1) Bestemmelser i en national lov, der foreskriver, at detailsalgsprisen for bøger skal fastsættes af forlæggeren eller importøren og anvendes af alle detailhandlere, og

   a) hvorefter den importør af en bog, som afleveringspligten for tryksager påhviler, dvs. hovedforhandleren, skal fastsætte detailsalgsprisen,

   b) eller som for salg af bøger, der udgives i selve den berørte medlemsstat, foreskriver overholdelse af den salgspris, som forlæggeren har fastsat, medmindre det på grundlag af (objektive kriterier) kan godtgøres, at bøgerne er eksporteret udelukkende med henblik på reimport for derved at omgå en sådan lovgivning,

skal anses for foranstaltninger med tilsvarende virkning som kvantitative indførselsrestriktioner, som er forbudt efter traktatens artikel 30.

2) Nationale lovbestemmelser med det angivne indhold kan udelukkende begrundes i de i artikel 36 i traktaten anførte hensyn.

3) Nationale lovbestemmelser med det angivne indhold kan ikke begrundes i hensynet til beskyttelsen af f. eks. boghandeler, som er truet af konkurrencen fra virksomheder, der benytter andre distributionskanaler.

Som nævnt er det efter denne besvarelse unødvendigt at besvare det fjerde spørgsmål.

De udgifter, der er afholdt af Kommissionen i nærværende sag kan ikke godtgøres. Spørgsmålet om omkostningsfordelingen i hovedsagen må afgøres af den nationale ret.